EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.6.5.
COM(2019) 504 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Dánia 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Dánia 2019. évi konvergenciaprogramját

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Dánia 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Dánia 2019. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Bizottság 2018. november 21-én elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2019. évi európai szemeszterét. Kellő figyelmet fordított az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérére. Az Európai Tanács a 2019. március 21-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2018. november 21-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Dániát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.

(2) A Dániára vonatkozó 2019. évi országjelentést[2] 2019. február 27-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2018. július 13-án elfogadott országspecifikus ajánlások és az előző években Dániának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseinek megvalósítása terén Dánia által elért eredményeket.

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

[2] SWD(2019) 1003 final.

(3) Dánia 2019. március 15-én benyújtotta 2019. évi nemzeti reformprogramját, 2019. április 10-én pedig 2019. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

(4) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól, hogy vizsgálja felül partnerségi megállapodását és releváns programjait, és javasoljon azokhoz módosításokat. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést[4].

(5) Dánia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik. 2019. évi konvergenciaprogramjában a kormány 2019-ben és 2020-ban a GDP 0,1 %-ának megfelelő államháztartási hiányt tervez. Az újraszámított strukturális egyenleg alapján[5] Dánia folytatja a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiányként meghatározott középtávú költségvetési cél túlteljesítését a programidőszak egésze során 2025-ig. A 2019. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság-ráta 2019-ben várhatóan 33,4 %-ra csökken, 2020-ban változatlan marad, 2025-re pedig a GDP 37,8 %-ára emelkedik. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv a programidőszak egésze során megalapozott. A Bizottság 2019. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2019-ben várhatóan a GDP 0,9 %-ának, 2020-ban pedig a GDP 1,0 %-ának megfelelő többletet mutat majd, vagyis a középtávú költségvetési cél felett marad. A kockázatok a volatilis elemek – különösen a nyugdíjalapok hozamadóinak – bevételkieséséhez kapcsolódnak. Összességében a Tanács véleménye az, hogy Dánia várhatóan 2019-ben és 2020-ban meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.

(6) Dánia kutatási és innovációs rendszerét a beruházások magas szintje, a szilárd humánerőforrás-alap és a tudományos kiválóság jellemzi. Dánia kutatási és innovációs környezete azonban viszonylag kevés szereplőre koncentrálódik – többnyire nagy cégekre és alapítványokra a gyógyszeripari és biotechnológiai ágazatokban –, ami a kutatási és innovációs rendszert potenciálisan sebezhetővé teszi a külső sokkhatásokkal szemben. Ezért úgy tűnik, van még mit javítani a rendkívül innovatív vállalkozások bővülésébe történő beruházások terén.

(7) A demográfiai és technológiai változások idején a munkaerő-kínálat biztosítása és a munkaerőhiány kezelése – különösen a szakképzett munkavállalók és az IKT-szakemberek esetében – Dániában kulcsfontosságú a fenntartható és inkluzív növekedés elősegítéséhez. A szakoktatás és -képzés vonzerejét fokozó és ezáltal a részvételi arányt növelő reformok és beruházások várhatóan kedvezően hatnak majd a

---

[3] Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

[4] COM(2014) 494 final.

[5] A Bizottság által a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

szakképzett munkavállalók számára. A felnőttoktatással, az egész életen át tartó tanulással és a digitális készségekkel kapcsolatos folyamatos beruházások szintén segíthetnek e kihívás kezelésében. Érdemes lenne továbbá a marginalizált és a hátrányos helyzetű csoportok hatékonyabb munkaerőpiaci integrációjára összpontosítani. Ez különösen az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokra, illetve a migráns háttérrel rendelkező, a csökkent munkaképességű és fogyatékkal élő személyekre vonatkozik. Emellett a migráns háttérrel rendelkező gyermekek iskolai teljesítménye továbbra is kihívást jelent.

(8) A kiváló minőségű közutak ellenére egyre több a torlódás, különösen a nagyvárosok környékén. Ezenkívül dekarbonizálni kell a közlekedési ágazatot, ami beruházási lehetőségeket teremt a fenntartható közlekedési infrastruktúra területén, ideértve az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítését is. Ez hozzájárul a közlekedési ágazat dekarbonizációjához és a közúti torlódások kezeléséhez. A kormány tervet terjesztett elő a nagyobb városok körüli torlódások csökkentésére. A terv elfogadása, amely a 2020 és 2030 közötti időszakra 112 milliárd DKK-t (a GDP majdnem 6 %-a) irányoz elő, függőben van.

(9) Bár a dán gazdaság termelékenységi szintje továbbra is a legmagasabbak között van az EU-ban, a termelékenység növekedése évtizedek óta lassul. Az exportáló vállalatok nagyobb termelékenységi növekedést mutatnak, mint a külföldi vállalatokkal való versenytől védett vállalatok. Bár Dánia hozott intézkedéseket a hazai szolgáltató ágazatokban működő vállalatok termelékenységének növelése érdekében, ezen ágazatokban a termelékenység növekedése és a verseny továbbra is elmarad a várakozásoktól. Dánia intézkedéseket vezetett be a pénzügyi ágazaton belüli verseny fokozása érdekében, és folytatta a közüzemi stratégia végrehajtását.

(10) Több éven át tartó nagymértékű növekedés után a lakásárak túlértékeltnek tűnnek, különösen a főbb városi területeken. 2018-ban azonban a lakásárak emelkedése mérséklődött. Emellett a folyamatos csökkenés ellenére a háztartások adósságállományának a nettó jövedelemhez viszonyított aránya továbbra is a legmagasabbak között van az EU-ban. A változó kamatozású és halasztott törlesztésű jelzáloghitelek aránya fokozatosan csökken, de még mindig magas. Úgy tűnik, hogy az új makroprudenciális intézkedések visszaszorították az igen nagymértékű jövedelemarányos eladósodottsággal és hitelfedezeti aránnyal járó új jelzáloghitelek növekedését. A dán hatóságok az elmúlt években aktiválták az anticiklikus tőkepuffert, és intézkedéseket hajtottak végre a bankok ellenálló képességének növelése érdekében, ezenkívül (2021-től hatályos) ingatlanadó-reformot fogadtak el, hogy véget vessenek a prociklikus ingatlanadó-rendszernek. Mindazonáltal a jövedelemszinthez képest rendkívül magas hitelarány, a magas adósságállománynak a magas kamatlábbal szembeni érzékenysége és a túlértékelt lakásárak kombinációja kockázatot jelent a gazdasági és pénzügyi stabilitásra nézve, így a folyamatos nyomon követés indokolt.

(11) A legnagyobb dániai pénzügyi intézményt érintő nagy pénzmosási botrány miatt a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése prioritássá vált Dánia számára. A dán parlament politikai megállapodásokat kötött a felügyelet megerősítéséről, illetve egy új, pénzmosás elleni intézkedéscsomagról, amely meghatározza a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó stratégiát. A stratégia nyolc pilléren nyugszik, amelyek között szerepel a felügyeletek, a pénzügyi hírszerző egység és más érdekelt felek közötti együttműködés erősítése. Továbbra is vannak azonban kihívások, és a pénzügyi felügyeletnek további intézkedéseket és iránymutatásokat kell elfogadnia arra vonatkozóan, hogy miként lehet megerősíteni e területek

ellenőrzését. Az elfogadásukat követően figyelmet kell fordítani ezen intézkedések hatékony végrehajtására.

(12) A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó uniós alapok programozása hozzájárulhat az ajánlásokban azonosított egyes hiányosságok kezeléséhez, különösen az országjelentés[6] D. mellékletében ismertetett területeken. Ez lehetővé tenné Dánia számára, hogy az azonosított ágazatok tekintetében a lehető legoptimálisabban használja fel az említett alapokat, a regionális különbségeket is figyelembe véve.

(13) A 2019. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte a dán gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2019. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2019. évi konvergenciaprogramot és a 2019. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Dániának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak ezek Dánia fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája vonatkozásában képviselt jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintettel arra az igényre, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szintű szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.

(14) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2019. évi konvergenciaprogramot, és azt a véleményt[7] fogalmazta meg, hogy Dánia várhatóan megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek,

AJÁNLJA, hogy Dánia 2019-ben és 2020-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Állítsa a beruházásokkal kapcsolatos gazdaságpolitika középpontjába az oktatást, a készségeket, a kutatást, az innovációt – annak érdekében, hogy az innovációs bázist szélesítve azt több vállalatra is kiterjessze –, valamint a fenntartható közlekedést a közúti torlódások kezelése érdekében.

2. Biztosítsa a hatékony felügyeletet és a pénzmosás elleni keretrendszer végrehajtását.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

[6] SWD(2019) 1003 final.

[7] Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.